

СУДБИНЕ

У позадини „монументалне историје“ увек се налазе безбројне личне судбине обичних људи, који нису стварали велике догађаје, али јесу њихови учесници и који су, преузимајући одговорност, и своје судбине уградили у будућност. Чувена је Хорацијева мудрост - "и малим се стварима велике подупиру". То су судбине већине људи који су истовремено и победници и губитници у стварном животу.

Вука Попадић

Вука Попадић

Вука Попадић, храбра Београђанка која ће остати упамћена и по јунаштву и по племенитости. У Душановој број 4 живела је Вука Јовановић, касније супруга Живка Попадића. У најтежим данима рата Вука Попадић примала је жене и децу са Дорћола који су због учесталих бомбашких напада одлазили из својих домова.

Ова жена, коју бомбе нису отерале из Душанове улице, од свог дома направила је уточиште у којем је тешила и окрепљивала читаве породице. У томе су јој помагале сестра Лела и једанаестогодишња ћерка Јелена.

Према причи очевидца, Вука је изашла из свог стана да види да ли у варошици има још увек непријатељске војске. На углу Душанове улице налетела је на групу аустро-угарских војника који су покушавали да нађу склониште од митраљеских и толовских зрна којима их је српска војска гонила. Строгим гласом, госпођа Попадић је војнике позвала да побацију оружје и крену за њом како не би улудо изгубили главу. Пошто је преплашене Аустријанце заклонила у свом дому, своје затворенике је послужила слатким и водом.

Када је Српска војска заузела варош Вука Попадић је својих 15 затвореника повела и предала војсци.

Командант јој је честитао на овом неуобичајеном савладавању непријатеља, а са друге стране, и сами Аустријанци били су јој захвални што им је спасила животе.

Вука Попадић је још једном потврдила да је најхрабрија Београђанка у Првом светском рату. Спасила је стотине живота српских војника, тако што је отворила привремено превијалиште у Улици Принца Евгенија (данас улица Браће Барух).

Даница (Митковић) Петровић и Александар Т. Петровић на венчању

Даница Петровић

Рођена је 1891. у Пироту као шесто, најмлађе дете угледног трговца Сотира Митковића. Сва браћа су отишла у Балканске и Први светски рат из кога се тројица нису вратила. Преживели су само Никола Митковић, фотограф и потоњи председник општине Пирот, и Риста Митковић, писац и доцент на Медицинском факултету Универзитета у Женеви.

Даница (Митковић) Петровић удала се непосредно пред почетак Балканских ратова, 1. маја 1911. године, за учитеља и пуковника Александра Т. Петровића који се од почетка Балканских ратова није вратио кући све до 1919. године.

У најтежој окупационој оскудици Даница је одбила да се изјасни као Бугарка и морала је стога да се непрекидно скрива.

Као једино женско дете у фамилији бринула је о својим старијима, породицама своје браће и свог мужа. На почетку Другог светског рата Александар Т. Петровић заробљен је и окупацију је провео у немачком логору Биберах на Рису. Супруга Даница остала је код куће да се брине о четворо своје и исто толико туђе деце породице Глигоријевић, која су јој била поверена. Поново је одбила да се изјасни као Бугарка. Умрла је јуна 1945, два дана пре повратка свог супруга из заробљеништва.

Успомену чува унук Александар Петровић, професор Универзитета у Београду.

Даница Марковић (1879 - 1939)

Даница Марковић

Песникиња Даница Марковић као сведок Топличког устанка пише, а касније и објављује, Утиске из буне у Топлици.

Њени непрестани покушаји да помогне српским породицама, довели су је у више наврата у сукоб са бугарским властима, па чак и до затвора и осуде на смрт. Залагањем бугарског песника Вазова, Даница Марковић је помилована, али није успела да побегне из Прокупља, где је остала све до краја окупације. Син Слободан, умро је 1917. године.

Наставнички колегијум Више женске школе 1912-1913.

Расадник образовања и патриотизма

Виша женска школа (1863-1918) је прва женска школа гимназијског ранга отворена у Београду и Србији уопште. Отварањем ове школе почело је средњошколско образовање девојака у Србији.

Међу ученицама Више женске школе биле су многе познате Српкиње, између осталих и Драга Љочић, Драга Машин, Милка Гргурова, Надежда Петровић, Мага Магазиновић, Бета Вукановић, Делфа Иванић, Милица Јанковић, Љубица Луковић, Косара Цветковић, Мара Лукић, Босиљка Јанић, Боса Ранковић, Станка Ђ Глишић...

Душанова 4 (данас), некадашњи дом Вуке Попадић

